

Sønderjylland.

„Den danske Skole“ i Flensborg. Fra „Natt.“s særlige Korrespondent. — Flensborg, Onsdag, 1. Sept. Oprettelsen af den danske Skole i Flensborg har Myndighederne stadig lagt Hindringer i Vejen for, trods det, at tyske Røster fra Nordslesvig under Henviisning til dansk Imødekommen har talt advarende Ord. Nu vil der imidlertid til 1. Oktober i Flensborg blive oprettet en dansk Folkeskole, som skal have til Huse i en Skole langt ude i Byens nordlige Del. Skolen bliver kun paa fem Klasser og Børneantallet kun 239. Der er her handlet baade vilkaarligt og hensynsløst. De Hundreder af Anmeldelser, som Skoleforeningen har foretaget, er der slet ikke taget Hensyn til.

Mod denne Myndighedernes hensynsløse Fremgangsmaade har Skoleforeningen for Flensborg og Omegn, der tæller 1100 Medlemmer, protesteret i en Henvendelse, som Skoleforeningens Bestyrelse i Gaar Eftermiddags overrakte Raadmand, Dr. Karolina, der er Repræsentant for Overborgmesteren, som har Orlov.

I Henvendelsen hedder det: „Paa sine Medlemmers Vegne og paa flere Tusind Medlemmer af andre danske Foreningers Vegne nedlægger vi bestemt Protest mod den Maade, hvorpaa den danske Skole udenom den danske Befolkning er blevet indrettet af Flensborgs tyske Myndigheder. Som Borgere i et demokratisk Statsvæsen under en lovprist Forfatning forlanger og kræver vi paa det bestemteste, at vi bliver hørt ved Indretningen af den danske Borgerskole i Flensborg, og at der bliver taget Hensyn til vore berettigede Ønsker. Vi nedlægger en flammende Protest imod, at de 420 Anmeldelser, der er indsendt d. 3. Juli, saavel som de, der senere er kommet til, er forblevet upaaagtede, og vi kræver, at der tages Forholdsregler, som kan gøre det muligt ogsaa for disse Børn at faa Optagelse i den danske Skole. Endvidere kræver vi, at der indrettes en dansk Skole, ikke alene i den nordlige Del, men ogsaa i den sydlige Del af Byen. Der er i Følge Tallet af Anmeldelser, der er indgaaet til Skoleforeningen, Børn nok til Dannelse ogsaa af en Højskole i Byens sydlige Del.“

Til Slut gøres der opmærksom paa, at der opstaaet den allerstørste Forbitrelse blandt Byens danske Befolkning over upaaagtede, og vi kræver, at der den nuværende Ordning af sin Ret ifølge den gældende Forfatning, ikke faar denne Ret, tvinges den til at henvende sig til Rigets højeste Myndigheder.

C.

Flensborgs „Frihavn.“ Flensborg, 28. August. I Flensborgs Byraads Møde i Gaar stillede Magistraten Forslag om at yde Forskud til den meget omtalte Frihavn. Borgmesteren meddelte, at Omkostningerne i Begyndelsen var ansat til alt 12 Mill. Lænk, hvoraf Byen skulde udrulle 1 Mill. og Staten 11 Millioner. Omkostningerne vil imidlertid blive 30 Mill., og heraf vil Staten yde 27½ Mill., naar Byen yder 2½ Mill. Disse Pengene bevilgedes.

Man smiler sarkastisk herneude over den megen Snak om en Frihavn. Havnen er jo øde og stille. Der er rigelig Plads til de faa Smaaskuder, der ligger i den, saa det er ikke let at se, hvorfor man skulde bygge mere Havn.

Revolver i Flensborg. Flensborg, 28. August. I den senere Tid er der flere Gange sket Sammenstød mellem Befolkningen og det Rigsværn og Sikkerhedspoliti, der er indkvarteret i Flensborg. I Forgaars Nat fandt der et Sammenstød Sted i Nørregade, hvor det gik ret hidsiget til,

og hvor der vankede drøje Knubs til begge Sider. I Nat fandt der et lignende Optrin Sted. Et Skud skal have været Anledning til Klammeriet. Soldaterne trak deres Sabler for at dække deres Tilbagetog. Mængden trængte dog stadig paa og forfulgte de flygtende Soldater til Kaserne. Da det forlød, at der blev kørt Maskingeværer op, forsvandt Mængden omkring Gadehjørnerne, og nogen Tid efter ryddede en stærk bevæbnet Patrouille sammen med Politiet Gaderne.

Man mærker, at det gælder stærkt i visse Kredse, hvor man vil være fri for alt det Militære, der for kort Tid siden paa Flensborgs Genforeningsdag med det store Fædreland modtoges med Fest og under Jubel fra Altytterne fulgtes til Kaserne. Ophidselsen er til Tider ret stærk, og den siges at vokse fra Dag til Dag. Det er Altytterne, der har Ansaret, om Flensborg, der hidtil er bleven forskaanet for de værste Uroligheder i Tyskland, nu skulde blive Kampplads.

Bolignøden i Aabenraa. Det vil tilsyneladende ikke lykkes Boligvæsenet i Aabenraa at faa alle de Boligsøgende anbragt inden Vinterens Komme. Der er ifl. „Flensb. Av.“ vistnok henimod 50 Familier, som ingen Lejlighed har. Statstjenestemand, som kom dertil den 20. Maj, er endnu husvilde for en stor Del.

Stort Spirituslager i Haderslev. Fra en Side, „Hejmdal“ har Grund til at holde for vel underrettet, har Bladet erfarede, at der paa Slotsvandmøllen er fundet et stort Lager af Spiritus og Vin, som var oplagret paa Møllen. Det har vakt pinlig Opsigt, at Lageret ikke som alle andre Lagre er blevet anmeldt til Toldvæsenet, der jo i sin Tid udstedte Bekendtgørelser herom.

Lageret, som utvivlsomt er et rent Spekulationslager, vil blive fortoldt. Tolden vil, efter hvad det forlyder, beløbe sig til en meget høj Sum. Hundretusinder vil neppe kunne klare det.

De tre kirkelige Blade. „Schleswig-Holsteinisches Kirchenund Schulblatt“, „Landeskirchliche Rundschau“ og „Schleswig-Holsteinisches Kirchenblatt“ vil ifl. „Fl. Av.“ blive standse til 1. Oktober. I Stedet vil der blive udgivet et fælles Blad, der bringer Efterretninger om de kirkelige Spørgsmaal.

De konservative Folkethingskandidater. Flensborg, 30. August. Paa Delegeretmødet i Tinglev i Lørdags har, skriver „Flensb. Av.“, det konservative Folkepartis delegerede været hidt i Valget af Kandidater, idet Kandidaternes Navne er kendte ud over Landet og har en udmærket Klang fra vor Kamp imod Fortyrskningen og fra Kampen imod Tyskerkursen i Grænsestridens Tid. Saavidt de danske Syd for Grænsen kender de udpegede Kandidater, betragter de dem som deres Venner og Talsmænd. For et Pars Vedkommende er de nærmest bedrøvede over Opstillingen af den Grund, at de havde nærret Haab om at faa de paagældende herved til Deltagelse i det folkelige Arbejde.

Folkepartiet vil være paa den eneste rigtige Vej, naar det opstiller Kandidater, Befolkningen har Tillid til, og fører en national Kurs som den i det sidste Aar. Til Slut udtaler Bladet Forvisning om, at de Flensborg-Venner, der hidtil har staaet Skulder ved Skulder, ogsaa efter Valgkampen vil være Venner og fælles om det bærende, enten de har sluttet sig til Folkepartiet eller Venstre.

Skolerne i Tønder. Tønder, 2. Septbr. Den danske Folkeskole i Tønder aabnedes i Morges ved

en lille Højtidelighed i Seminariets Festsal. De fleste Forældre havde givet Møde. Efter en kort Velkomsthilsen af Seminarieforsøger, Pastor Albeck, udtalte Skolens Leder, Seminarieforsøger Novrup, sig i en længere Tale om Skolens Program. Der er indmeldt rigeligt 130 Børn, som fordeler sig paa syv Klasser. Alle Seminarielærere underviser i Skolen og desuden tre fastansatte Lærere og Lærereinder.

Ogsaa den tyske Folkeskole i Tønder optog Undervisningen, skønt Lærervalgene ikke har kunnet finde Sted, navnlig fordi Skolekommissionsvalget er kasseret. Til Skolen var anmeldt 430 Børn, som fordeltes paa 14 Klasser. De i Byen tilbageblivne tyske Lærere har indtil videre overtaget Undervisningen.

Venstres Kandidater. Sønderborg, 30. August. I Sønderborg Amts Opstillingskreds opstiller Venstre Redaktør Andreas Grau og i Augustenborg Opstillingskreds Gaardejer Chr. Ernst Christensen.

Paa Delegeretmødet forelaa et Brev fra den nationale Arbejderforenings Formand, hvortil henstilledes, at der ved Landstingsvalget vælges en Repræsentant for Husmands-, Haandværker- og Arbejderstanden til Genvalg for den Støtte, Foreningen vil yde Venstre ved Folkethingsvalget.

UNIVERSITETETS H. C. ØRSTED-FEST.

Kl. 2.15, 1. Sept., ankam Kongen og Prinserne Valdemar, Harald, Gustav og Axel. De førtes til deres Pladser af Rektor, Prof. Rovsing og Dagens Tale-re, Professorerne Martin Knudsen og Høffding.

Umiddelbart derefter tog Rektor magnificus Ordet:

Alma mater plejer at fejre Hundretdagen for sine berømte Sønners Fødsel med en stille Mindefest, for derigennem at drage deres Minde frem af det Glemselens Slør, som i Tidens Løb lægger sig over selv berømte Videnskabsmands Navne og Gerning.

De vældige Resultater, som Ørstedes Opdagelse har ført til, har dog bevaret hans Navn mod Glemself; derfor fejres han i Dag i enhver Landsbyskole og i denne Tid ved en Kongress, som tæller Nordens ypperste Naturvidenskabsmand blandt sine Deltagere.

Midt i denne Række stolte Festligheder fejrer Universitetet sin stille Mindefest. —

Rektor sluttede sin korte Tale med Universitetets Velkomst til de fremmede Videnskabsmand, og saa intonerede Studentersangforeningen den kendte Strofe „Hellige Flamme.“

Da de weyseske Toner var forstummede, stod Prof. Martin Knudsen paa Talerstolen for at holde Dagens Hovedtale. „Natt.“ gengav Aftenen den 1. Sept., Professorens instruktive og dygtige Foredrag, som paahørtes med stor Interesse og lønnes med kraftigt Bifald. Dernæst fulgte en Sang, som i sin Tid blev sunget ved Ørstedes Halvtredsars Lærerjubilæum i 1850, og saa talte Professor Høffding.

Klart, elegant og aandfuldt belyste han Ørstedes filosofiske og etiske Personlighed. Han minde om de to Brødre Ørstedes stærke Paavirkning af Romantikken, en Paavirkning, som H. C. Ørsted dog efterhaanden arbejdede sig ud af, selv om han altid var tilbøjelig til at leve „i den rene Tankes Verden.“ I en vis Forstand var han Romantiker hele sit Liv igennem, men Tyngdepunktet kom for ham efterhaanden til at ligge i Naturvidenskaben. Man har bebrejdet Ørsted hans Mangel paa Koncentration i den sidste Del af hans Liv, men netop denne hans mangesidige Virksomhed kom i høj Grad

det danske Aandsliv til gode. Taleren talte om Ørstedes intellektuelle Begejstring og store Optimisme — „han var paa dette Punkt ganske uforberedelig“ — berørte hans Forhold til Religion og Poesi og sluttede:

Vi fejrer ham, og vi elsker ham, ikke blot fordi han ved sin store Opdagelse har beriget Videnskaben og gjort vort Land Ære, men ogsaa fordi han i sin Personlighed paa en sjælden Maade forenede Humanisten og Naturforskeren, og fordi hans egen Lystrang førte ham til at vie sit Folk og dets Aandsliv nogle af sine bedste Kræfter.

Den smukke og stilfulde Fest sluttede saa med Hauchs „Farvel“ ved Ørstedes Bisættelse i 1851, hvis sidste Linier lyder:

Hvad du har virket, skal fornemmes, Saalønge Videnskab bestaar, Hvad du har været, skal ej glemme, Saalønge Danmarks Hjerte slaa.

O. H.

Ved Ørstedes Statue. Umiddelbart efter Festen paa Universitetet gik en Del af de svenske Gæster med Professorerne Aarhenius, Benedicks, Ramberg og Ekman samt Ingeniør Sjøquist i Spidsen til Ørstedsparken. Sidstnevnte bar en mægtig Karns med et bredt Baand i de svenske Farver.

Man samlede om Ørsted-Statuen, paa hvis Gitter Kranen blev anbragt, og saa sagde Svenskernes Nestor, Professor, Aarhenius nogle Ord:

Vi Svenske kan glæde os over den Anerkendelse, der paa et meget tidligt Tidspunkt blev Ørsted til Del fra svensk Side. Paa det bedst kendte Billede af Ørsted bærer han paa sit Bryst Nordstjerneordenen, som han øjensynlig har sat stor Pris paa. Han havde mange Elever og gode Venner i Sverige, deriblandt Berzelius, den første blandt os, som Ørsted var det blandt Danskerne. Vi vil her give Udtryk for vor Taknemmelighed for, hvad han har udrettet for Verden og særligt for Skandinavien, hvis fælles Sag stod hans Hjerte saa nær.

Et firefoldigt svensk Hurra for Ørstedes Minde!

Det leve!

Det var en smuk og enkel, lille Højtidelighed, gribende i sin Jævnhed og Ligeformhed.

Saa skiltes de Tilstedeværende, blandt hvilke Danske saas bl. a. en Del af Ørstedes Familie, Prof. Chr. Winther, Prof. Martin Knudsen og Prof. Bjerrum. Fra Nordmændene henlagde Prof. Sæland en Krans ved Ørstedes Statue paa Polyteknisk Læreranstalt.

Ørsted-Komiteen har ladet henlægge en Krans paa Ørstedes Grav paa Assistens Kirkegaard. Fra Elektroinstallatørforeningerne i København og Provinserne er der lagt Kranse ved Ørstedes Statue paa Polyteknisk Læreranstalt.

Ørsted-Statuen i Ørstedsparken er — foruden af de svenske Videnskabsmænd — blevet smykket med Kranse fra Dansk Ingeniørforening og Elektroteknisk Forening.

EN JULEGAVE.

Fra Amerika af Pastor N. P. Gravengaard. Bogen er paa 160 Sider godt indbundet og koster \$1.00. Den samme Bog er oversat paa Engelsk med Tittel

„A Christmas Gift“ og koster indbundet \$1.50. Begge Bøger faaes i

Dan. Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Er De interesseret i at købe godt og billigt Maj's, Hvede og Alfalfalund, skriv efter Bogen: „Montana Opportunities,“ A. C. Farmer, Miles City, Mont.

CHICAGO LUTH. DIVINITY SCHOOL

(Established ad interim.)

3949 Lake Park Ave., Chicago, Ill.

An institution under the direct control of the Church Offers a full theological course and a year's post-graduate work under an experienced faculty.

The faculty consists of Rev. G. H. Gerberding, D. D., L. L. D., Rev. H. B. Reed, D. D., Rev. P. H. Roth, and Rev. Joseph Stump, D. D., together with Rev. L. F. Gruber, D. D., Lecturer on Apologetics, and Rev. Orlando Ingvelstad, B. D., Lecturer on the English Bible.

The school-year opens Oct. 14, 1920, at 10 a. m.

Students are now being enrolled in all four classes.

Inquiries and applications should be addressed to the Dean, Joseph Stump, D. D., 3949 Lake Park Ave., Chicago, Ill.

VED SIDEN AF VORT „CUT-OVER LAND

er vi nu i Stand til at tilbyde et stort og første Klasses Udvalg af opdyrkede Farme i alle Størrelser fra 30 Acres og opad. Alle disse Farme har alle nødvendige Bygninger og staar rede til at flytte paa og forstætte Driften. Vi sælger dem med Afgrøder, Besætning og Maskineri til rimelige Priser og paa lette Vilkaar, saa enhver Køber har her den bedste Lejlighed til at skabe sig en god Levevej. Disse Farme ligger nær Byen Eagle River, som er Countysæde i Vilas County og har gode Butiker og Forretninger af alle Slags, Banker, Kirker, Højskole, „cooperativ“ Mejeri, Savmølle osv. Byen ligger ved de smukke Eagle Søer og ved Chicago & Northwestern Jernbane. Den er Midpunkt for et af Amerikas betydeligste Sommer Resort Distrikter. Der har været drevet Agerbrug i over 20 Aar her i Vilas County; men endnu har her aldrig været Misvæst. Der er to Hovedgrunde til, at De bør komme her just nu; Afgrøderne fortæller klart alt hvad De ønsker at faa Besked om, og vore Priser vil blive højere næste Aar. Vent ikke. For nærmere Oplysning skriv til

SANBORN & COMPANY. Dept. N., Eagle River, Wis.

Buffalo, Wyoming.

Circa 8000 Acres Land, største Delen under Overrisling, udbydes til Salg i den danske Koloni ved Buffalo, Wyo., ½ til 8 Mil fra Byen. 10 Aars Afbetaling. Dansk Kirke og Menighed. Sundt Klima. En god Lejlighed for mindre bemidlede til at faa eget Hjem. „Summer Tourist Ticket“, daglig til Sheridan, Wyo. Fra Omaha til Sheridan, Tur og Retur, \$34. Billetter købes til Sheridan, men man skifter Tog for Buffalo i Clearmont, Wyo. For nærmere Oplysninger skriv til en af undertegnede:

L. H. KJÆR,

A. C. ANDERSEN,

WALD. DAHL,

eller til

NORTHERN WYOMING LAND CO.
Buffalo, Wyoming.

Søndagsskolebøger og Sangbøger.

ABC med Billeder	\$0.25
Ny ABC med Billeder30
Ny dansk Læsebog, I30
Ny dansk Læsebog, II30
Luthers lille Katekismus10
Luthers Small Catechism10
Balslevs Lærebog (engelsk)30
Balslevs Lærebog (dansk)30
Balslevs Bibelhistorie (engelsk)40
Balslevs Bibelhistorie (dansk)30

Danske Søndagsskolebøger

Begynderklassen Gamle Testament40
Mellemklassen Gamle Testament40
Begynderklassen Nye Testament40
Mellemklassen Nye Testament40

Engelske Søndagsskolebøger

Bible Stories Primary Old Testament40
S. S. Book Intermediate Old Testament40
S. S. Book Senior Old Testament40
Bible Stories Primary New Testament40
S. S. Book Intermediate New Testament40
S. S. Book Senior New Testament40

Sangbøger

Sangeren Nr. 10 Lommeformat Shirting50
Sangeren Nr. 11 Lommeformat Læderbind80
Sangeren Nr. 12 Lommeformat med Guldsnit	1.00
Sangeren Nr. 13 Musikudgave, Shirting	1.50
Sangeren Nr. 14 Musikudgave, Læderbind	2.50
Indre Missions Sangbog med Tillæg75
Indre Missions Sangbog med Melodier	1.50
The Annex (engelsk)30
The Lutheran Hymnary Shirting (engelsk)75
The Lutheran Hymnary Musikudgave	1.75
Concordia Shirting (engelsk)40
Concordia Musikudgave (engelsk)	1.00
Hymnals Shirting (engelsk)40
Hymnals Musikudgave (engelsk)	1.25

Salmebog for Kirke og Hjem

Nr. 30 med Tekster Morocco Guldsnit	3.00
Nr. 30 uden Tekster Morocco Guldsnit	2.75
Nr. 28 med Tekster Presset Læderbind Guldsnit	2.25
Nr. 23 med Tekster Presset Shirting	1.50
Nr. 303 Mellemstillede Presset Læderbind	3.50
Nr. V98 Konvent med Tekster Morocco Guldsnit	4.20

DAN. LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.